

Målnummer: Ö4954-95 **Avdelning:** 6

Avgörandedatum: 1996-05-17

Rubrik: En exekutionstitel som ålägger ett bolag betalningsskyldighet kan ligga till grund för verkställighet mot ett annat bolag, vari det förstnämnda bolaget uppgått genom fusion.

Lagrum:

- 3 kap. 1 § utsökningsbalken
- 14 kap. 1 § aktiebolagslagen (1975:1385)

Rättsfall:

REFERAT

Kronofogdemyndigheten i Stockholms län (1995-03-09 och 1995-08-04, kronoinspektören A.L.) utmätte vissa banktillgodohavanden som tillhörde Wärnet AB (Wärnet) till täckande av en fordran som AB Recur Finans (Recur) hade på Devixino AB (Devixino). Som exekutionstitel åberopade Recur ett utslag i mål om betalningsföreläggande i vilket Devixino ålades betalningsskyldighet till Recur. Recur åberopade även ett utdrag från Patent- och registreringsverket som utvisade att Devixino i följd av fusion var upplöst och hade uppgått i Wärnet.

Wärnet överklagade besluten.

Stockholms tingsrätt (1995-10-31, rådmannen Annica Marcus) lämnade överklagandet utan bifall.

Wärnet överklagade tingsrättens beslut och yrkade att hovrätten skulle upphäva utmätningensbesluten. Som skäl anförde bolaget i huvudsak följande. Devixino har uppgått i Wärnet genom fusion. Detta innebär emellertid inte att en exekutionstitel som riktar sig mot Devixino kan användas för verkställighet mot Wärnet. Tingsrättens beslut innebär därför grovt rättegångsfel.

Recur bestred ändring och åberopade bl.a. ett rättsutlåtande av f.d. justitierådet G.W..

Svea hovrätt (1996-05-17, hovrättsråden Claes Örn och Ingegerd Thuresson samt tf. hovrättsassessorn Maria Widebeck, referent) lämnade överklagandet utan bifall och anförde följande.

En exekutionstitel som ålägger betalningsskyldighet anses kunna läggas till grund för verkställighet i princip endast mot den som anges som förpliktad i handlingen. En exekutionstitel mot ett handelsbolag kan t.ex. inte läggas till grund för utmätning hos en bolagsman. Inte heller kan en exekutionstitel mot en gäldenär verkställas hos en borgensman. De få exempel i rättspraxis som finns på att en exekutionstitel har fått användas mot annan hänför sig främst till fall där gäldenären har avlidit. Det antas allmänt att exekution kan ske mot dödsboet om gäldenären har avlidit (jfr SOU 1973:22 s. 203 ff.)

Frågan är i detta fall om en exekutionstitel, som anger ett bolag som förpliktat, kan ligga till grund för verkställighet mot ett annat bolag, vari det förstnämnda bolaget uppgått genom fusion. Frågan är såvitt känt inte behandlad i den juridiska litteraturen eller prövad i rättspraxis.

Av 14 kap. 1 § aktiebolagslagen framgår att fusion kan ske genom absorption

eller kombination. Ett eller flera överlåtande bolags tillgångar och skulder kan antingen övertas av ett annat bolag (absorption) eller läggas samman i ett nybildat bolag (kombination). I båda fallen upphör de överlåtande bolagen att existera (med ett för detta fall betydelselöst undantag).

Fusion innebär alltså att samtliga tillgångar och skulder övergår till det övertagande bolaget genom en form av universalsuccession. Fusionen innebär också att det övertagande bolaget inträder i det överlåtande bolagets samtliga rättigheter och skyldigheter; en dom som vunnit rättskraft mot det överlåtande bolaget har rättskraft också mot det övertagande bolaget. Efter fusionen existerar det överlåtande bolaget inte längre och fordringar kan endast göras gällande mot det övertagande bolaget. Situationen är således helt lik den när en gäldenär avlider.

Av 14 kap. 13, 16-18 §§ aktiebolagslagen framgår att borgenärerna hos det överlåtande bolaget har möjlighet att bestrida ansökan om fusion. Fusionen kan tillåtas av rätten om de borgenärer som bestritt ansökan får fullt betalt eller betryggande säkerhet för sina fordringar.

Om en borgenär som utverkat en exekutionstitel mot det överlåtande bolaget inte får använda denna för verkställighet mot det övertagande bolaget, skulle han tvingas bestrida ansökan om fusion för att inte riskera att be höva inleda en ny process mot det övertagande bolaget. En sådan ordning skulle mot bakgrund av vad som tidigare sagts om ett avgörandes rättskraft mot övertagande bolag innebära nackdelar i praktiskt hänseende och motverka fusioner. Det övertagande bolagets intresse av att kunna framställa invändningar mot kravet får anses tillräckligt tillgodosett genom möjligheten att i verkställighetsprocessen framställa invändningar enligt 3 kap. 21 § utsökningsbalken.

Till det sagda kan läggas en praktisk synpunkt. Det är inte svårt för en utmätningssökande att visa att en fusion ägt rum och att det därmed finns förutsättningar för att få verkställighet mot en annan gäldenär än den som nämns i exekutionstiteln (jfr situationen vid ett aktiebolags namnbyte).

Enligt hovrättens uppfattning bör således en exekutionstitel mot ett överlåtande bolag få åberopas för verkställighet hos ett övertagande bolag. Recur kan alltså åberopa kronofogdemyndighetens utslag den 30 mars 1993 mot Devixino vid ansökan om verkställighet mot Wärnet.

Målnummer Ö 4954/95

Sökord: Utmätning; Fusion

Litteratur: SOU 1973:22 s. 203 ff.
